BIELAŃSKO-TYNIECKI PARK KRAJOBRAZOWY

ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
Instytucja Województwa Małopolskiego

Fundusze Europejskie Program Regionalny

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

MAŁOPOLSKA KRAMEKO

Bielańsko – Tyniecki Park Krajobrazowy

Zagospodarowanie przestrzenne

Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

1) ustalenia dla terenów lasów (obszary działań ochronnych: O1), (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały)):

a) utrzymanie i powiększanie terenów lasów wg zasad gospodarki leśnej umożliwiające zachowanie ciągłości powiązań przyrodniczych Parku z regionem;

b) dla obszarów leśnych (O1) zaklasyfikowanych w dokumentach planistycznych do kategorii obszarów ZU oraz ZR, na których zinwentaryzowano cenne siedliska przyrodnicze utrzymana zostaje funkcja podstawowa przeznaczenia terenu. Funkcja dopełniająca na powierzchni płatów cennych siedlisk przyrodniczych możliwa za wyjątkiem zabudowy terenowymi obiektami sportowymi;

c) na terenach leśnych dopuszcza się tworzenie ścieżek pieszych, konnych i rowerowych wraz z elementami małej architektury, takiej jak ławki, wiaty, kosze na śmieci, zadaszenia itp.;

d) dopuszcza się budowę sieci i urządzeń infrastruktury technicznej lecz proponuje się prowadzenie sieci elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych w formie podziemnej.

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

2) ustalenia dla użytków (gruntów) rolnych – gruntów ornych, łąk i pastwisk (obszary działań ochronnych: O2, (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały)):

a) na terenach użytkowanych rolniczo, dla których w gminnych dokumentach planistycznych (obowiązujących na dzień wejścia w życie planu ochrony BTPK) nie jest dopuszczona zabudowa – ograniczyć do niezbędnego minimum zmianę funkcji rolnej, łąkowej i/lub pasterskiej (grunty orne, łąki i pastwiska) szczególnie w terenach korytarzy ekologicznych. Należy w pierwszej kolejności wykorzystać w jak największym zakresie grunty już przeznaczone pod zabudowę;

b) dla obszarów otwartych (O2) zaklasyfikowanych w dokumentach planistycznych do kategorii obszarów ZU oraz ZR, na których zinwentaryzowano cenne siedliska przyrodnicze utrzymana zostaje funkcja podstawowa przeznaczenia terenu. Funkcja dopełniająca na powierzchni płatów cennych siedlisk przyrodniczych możliwa za wyjątkiem zabudowy terenowymi obiektami sportowymi;

c) dopuszcza się budowę sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, lecz proponuje się (zwłaszcza w terenach eksponowanych krajobrazowo) prowadzenie sieci elektroenergetycznych oraz sieci telekomunikacyjnych w formie podziemnej;

d) dopuszcza się tworzenie ścieżek pieszych, konnych i rowerowych wraz z elementami małej architektury takiej jak ławki, wiaty, kosze na śmieci, zadaszenia itp.;

e) tereny, na których ustala się ochronę przed zabudową (zakaz zabudowy za wyjątkiem obiektów służących edukacji ekologicznej i ochronie przyrody), tereny proponowane do zalesienia oraz tereny, które nie powinny być zalesiane przedstawia załącznik nr 7 do uchwały.

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

3) ustalenia dla terenów zadrzewień i zakrzewień (w granicach obszarów działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały)):

a) zaleca się utrzymanie oraz wprowadzenie zieleni (drzew i krzewów) tworzącej kompozycyjną całość, podkreślającej historyczną formę i funkcję obiektu przy obiektach sakralnych, a także zieleni śródpolnej w postaci pojedynczych drzew oraz kęp drzew i krzewów na miedzach. Utrzymanie powinno mieć na celu zachowanie ciągłości powiązań przyrodniczych Parku z regionem. Kompozycja gatunkowa wprowadzanych zadrzewień powinna być zgodna z lokalnymi warunkami siedliskowymi i składać się z rodzimych miododajnych gatunków drzew i krzewów. Ustala się systematyczną i właściwą pielęgnację ww. zieleni;

b) zaleca się usunięcie zadrzewień i zakrzaczeń przy formach skałkowych i cennych odsłonięciach skalnych, celem ekspozycji ich walorów przyrodniczych, krajobrazowych i edukacyjnych;

c) usunięcie zadrzewień i zakrzewień zarastających panoramy;

d) usunięcie zadrzewień i zakrzewień wpływających negatywnie na walory kulturowe (całkowicie zasłaniające widoczność, zagrażające bezpieczeństwu zabytków).

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

4) ustalenia dla terenów wód powierzchniowych (w granicach obszarów działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały)):

a) w celu ochrony wód powierzchniowych ustala się:
- utrzymanie cieków w stanie naturalnym i pozostawienie kształtowania koryt procesom naturalnym umożliwiające zachowanie ciągłości powiązań przyrodniczych Parku z regionem. Dopuszcza się prowadzenie prac hydrotechnicznych (w tym związanych z ochroną przeciwpowodziową i popowodziowym usuwaniem szkód) niezbędnych dla zabezpieczenia m.in. infrastruktury technicznej (np. drogi, mosty, kanalizacja, sieci teletechniczne) lub zabudowań zlokalizowanych na terenach przyległych do cieków;
- w przypadku budowy przegród zastosowanie przepławek;
- w przypadku koniecznej regulacji rzek i potoków zachowanie w miarę możliwości naturalnego dna i obudowy biologicznej oraz kształtowanie brzegów cieku w sposób umożliwiający korzystanie z nich przez zwierzęta;

b) w stosunku do projektowanych zbiorników wodnych pełniących funkcje turystyczno-rekreacyjne zaleca się kształtowanie ich brzegów w sposób umożliwiający korzystanie z nich przez zwierzęta (ze względu na możliwość wykorzystywania tych zbiorników m. in. przez płazy jako miejsca rozrodu). Dopuszcza się planowe zagospodarowanie przez urządzenia i obiekty infrastruktury turystycznej z poszanowaniem przyrody i krajobrazu;

c) zaleca się rewitalizację/utrzymanie przydomowych, śródpolnych, śródleśnych stawów z zachowaniem łagodnego nachylenia brzegów umożliwiającego przemieszczanie się zwierząt.

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

5) ustalenia dla terenów korytarzy ekologicznych (mapę korytarzy ekologicznych przedstawia załącznik nr 7 do uchwały):

a) dopuszcza się wyznaczanie nowych terenów pod zabudowę w terenach korytarzy ekologicznych wyłącznie z zachowaniem ich drożności;

b) w przypadku przenikania się korytarzy ekologicznych z terenami wyznaczonymi pod zabudowę oraz dopuszczających zabudowę, w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gdy istnieje zagrożenie drożności korytarza, ustala się odstępstwo od zwartej zabudowy (Zwarta zabudowa w myśl Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 909, 1338, 1695.)).

c) zakazuje się wprowadzania form zagospodarowania terenu i innych działań tworzących bariery ekologiczne utrudniających przemieszczanie zwierząt bez zastosowania rozwiązań umożliwiających przekraczanie tych barier; w szczególności wyklucza się stosowanie ogrodzeń pełnych oraz ogrodzeń na podmurówkach; ogrodzenia powinny być realizowane z elementów ażurowych, nie stanowiących bariery dla drobnych zwierząt, w tym np. płazów. Zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykowanych betonowych przęseł, nakaz zapewnienia prześwitów, co najmniej na 50% jego długości – w celu umożliwienia migracji zwierząt w korytarzu ekologicznym, z zastrzeżeniem, że nie dotyczy to ogrodzeń placów zabaw i wybiegów dla psów oraz tzw. „piłkołapów" towarzyszących terenowym urządzeniom sportowym.

d) zaleca się stosowanie jako ogrodzeń żywopłotów z rodzimych gatunków roślin oraz ograniczanie nasadzeń egzotycznych gatunków żywotnika (*Thuja sp.*), cyprysika (*Chamaecyparis sp.)* i jałowca (*Juniperus sp*);

e) w przypadku modernizacji lub budowy nowych dróg zaleca się tworzenie przejść dla zwierząt, w obrębie korytarzy ekologicznych (wg zasad określonych w § 8. pkt. 3)

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

6) ustalenia dla terenów zabudowanych i przeznaczonych do zabudowy (obejmujących obszary działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały):

a) dla terenów zabudowanych i przeznaczonych do zabudowy ustala się ograniczenie rozpraszania zabudowy. Nową zabudowę koncentrować w granicach terenów już zainwestowanych lub w terenach przeznaczonych pod zabudowę (dopuszczających zabudowę) w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (obowiązujących na dzień wejścia w życie planu ochrony Parku), z zastrzeżeniem pkt 5 b). Zaleca się rozwijać układy urbanistyczne na zasadzie uzupełnień i kontynuacji;

b) w terenach pozamiejskich minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek wynosi 10a;

c) w terenach pozamiejskich nie dopuszcza się zabudowy w układzie bliźniaczym i szeregowym;

d) przy wznoszeniu nowej zabudowy i przebudowy istniejącej ustala się:
- kontynuację tradycyjnego układu urbanistycznego oraz wprowadzanie tradycyjnych cech zabudowy. Po sporządzeniu zbioru tradycyjnych dla Parku elementów architektonicznych ustala się jego wykorzystanie;
- stosowanie dachów stromych, symetrycznych (dwu- lub wielospadowych) o nachyleniu głównych połaci dachowych w przedziale 37°-45° z kalenicą równoległą do dłuższego boku budynku. Długość kalenicy w przypadku dachów wielospadowych nie powinna być mniejsza niż 1/3 długości całego dachu. Dopuszcza się wznoszenie lukarn o dachach dwuspadowych i jednakowej formie na całym dachu (dachy lukarn nie mogą się łączyć a ich odległość od ścian elewacji poprzecznej nie może być mniejsza niż 1,5 m). Dopuszcza się stosowanie dachów płaskich z warstwą wegetatywną;
- stosowanie w pokryciach dachowych dachówki lub materiałów o podobnej fakturze i rysunku, zachowanie ciemnych barw pokrycia dachowego (brąz, szarość, czerwień wraz z odcieniami) zharmonizowanego z elewacją oraz stosowanie horyzontalnych podziałów na linii okapów oraz cokołu, np. poprzez zróżnicowanie kolorystyki i faktur;
- zaleca się odstępstwo od jaskrawej kolorystyki zabudowy oraz dążność do ujednolicenia jej w ramach jednego zespołu zabudowy;

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

6) ustalenia dla terenów zabudowanych i przeznaczonych do zabudowy (obejmujących obszary działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały):

- zaleca się stosowanie stonowanej kolorystyki elewacji, nie kontrastującej z tłem krajobrazowym, przy czym preferuje się kolory pastelowe z wykorzystaniem materiałów wynikających z lokalnej tradycji, po opracowanie zbioru tradycyjnych elementów architektonicznych dla Parku, zastosowanie się do nich;
- ograniczenie wysokości zabudowy mieszkaniowej do 9 m, pozostałej do 12 m. Dla obiektów, których funkcja wymaga większych kubatur – dopuszcza się odstępstwa od powyższych wskazań do zabudowy z zachowaniem wysokich walorów estetycznych obiektów i wkomponowanie ich w otaczający krajobraz;

e) zaleca się nawiązywanie do tradycyjnych form zabudowy w obiektach letniskowych. Po sporządzeniu zbioru tradycyjnych elementów architektonicznych dla Parku, zastosowanie się do nich;

f) sugeruje się otaczanie zabudowy zielenią wysoką, zakładania sadów i ogrodów przydomowych oraz wprowadzenie w miejscach publicznych zieleni z zastosowaniem gatunków rodzimych;

g) nie dopuszcza się stosowania ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych;

h) nie dopuszcza się umieszczania reklam poza terenami zabudowy;

i) nie dopuszcza się umieszczania reklam lub innych tablic reklamowych niezwiązanych bezpośrednio z danym obiektem lub jego funkcją;

j) nie dopuszcza się stosowania jaskrawej kolorystyki szyldów reklamowych;

k) nie dopuszcza się stosowania szyldów i urządzeń reklamowych emitujących fosforyzujące lub pulsujące światło;

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

7) ustalenia dla obiektów zabytkowych (zlokalizowanych w obszarze działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały));

a) ustala się wkomponowanie nowo projektowanej zabudowy (wznoszonej w sąsiedztwie zabudowy zabytkowej) w sposób nie przesłaniający wglądów widokowych na cenne obiekty. Nowe budynki powinny nawiązywać do zabytkowego otoczenia;

b) ustala się ochronę obiektów małej architektury sakralnej (krzyży, kapliczek) wraz z zachowaniem i pielęgnacją towarzyszącej zieleni.

Fot. Krameko. Rączna, Krzyż przydrożny

Fot. Krameko. Kapliczka przy ul. Falistej

Fot. Krameko. Krzyż przy ul. Widłakowej

Fot. Krameko. Kapliczka przy ul. Tynieckiej

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

8) ustalenia dla punktów i ciągów widokowych (obszary działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały)):

a) w celu zachowania walorów ekspozycji ustala się ochronę przedpoli punktów i ciągów widokowych przed zabudową i zalesianiem. Nie dotyczy terenów przeznaczonych pod zabudowę (w dokumentach planistycznych obowiązujących na dzień wejścia w życie planu ochrony Parku). Wyjątkowo cenne widoki należy eksponować poprzez odsłonięcie lub utrzymanie przedpola (m. in odkrzaczanie i regularne koszenie) oraz urządzanie wybranych punktów widokowych;

b) dopuszcza się wyposażenie punktów widokowych w urządzenia małej infrastruktury turystycznej (np. ławki, stoły, wiaty).

Fot. Krameko. Ciąg widokowy, Fort Bodzów

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

9) zasady wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej i obsługi komunikacyjnej (na obszarach działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały)):

a) ze względu na ochronę przyrody i krajobrazu zaleca się prowadzić sieci infrastruktury technicznej w sposób najmniej ingerujący w środowisko przyrodnicze i krajobraz (w formie podziemnej), a w przypadku już istniejących dysharmonijnych sieci i urządzeń widocznych z ciągów i punktów widokowych, zaleca się stosowanie zieleni maskującej;

b) ustala się uporządkowanie gospodarki ściekowej w miejscowościach położonych na terenie Parku. Dopuszcza się możliwość wyposażenia zabudowy (zwłaszcza rozproszonej) w zbiorniki bezodpływowe oraz w indywidualne bądź grupowe oczyszczalnie ścieków, zgodnie z polityką gminy;

c) postuluje się budowę wysokosprawnych oczyszczalni ścieków (wykorzystujących nowoczesne technologie), zapewniających mechaniczno-biologiczne oczyszczanie ścieków wraz z eliminacją substancji biogennych;

d) należy dążyć do sukcesywnej modernizacji istniejących kotłowni i oparcia systemu grzewczego o paliwa niskoemisyjne (gaz ziemny, biomasa) i/lub energię elektryczną. W przypadku kotłowni opalanych paliwami stałymi zaleca się instalowanie urządzeń ograniczających emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Zaleca się także wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii, które nie powodują degradacji środowiska przyrodniczego i krajobrazu (np. kolektory słoneczne) oraz jeśli to możliwe podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej.

e) zakaz realizowania na terenie Parku elektrowni wiatrowych i wodnych (stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i dysharmonizującego krajobraz);

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

9) zasady wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej i obsługi komunikacyjnej (na obszarach działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały)):

f) należy likwidować nielegalne wysypiska śmieci i przeciwdziałać ich powstawaniu w przyszłości. W związku z tym problemem konieczne wydaje się podjęcie działań mających na celu edukację ekologiczną mieszkańców;

g) dopuszcza się wznoszenie masztów przekaźnikowych tylko w sytuacji, gdy jest wymagane poszerzenie zasięgu odbioru, a nie ma już istniejącego masztu, na którym można umieścić przekaźnik. Zaleca się grupowanie przekaźników różnych operatorów na jednym maszcie;

h) zaleca się zachowanie istniejących pasów zieleni lub wprowadzanie nowych (złożonych z rodzimych gatunków odpornych na zanieczyszczenia) zadrzewień (stanowiących naturalną barierę dla hałasu, zanieczyszczeń);

i) w celu ochrony sezonowych tras migracji drobnych zwierząt, w tym płazów, zaleca się (w przypadku budowy nowych lub przebudowy istniejących dróg) stosowanie przepustów pod drogami umożliwiających przejście na drugą stronę drogi – dotyczy dróg przebiegających w sąsiedztwie miejsc rozrodu płazów oraz innych drobnych zwierząt.

j) wytyczanie przebiegu nowych inwestycji liniowych (ciągów komunikacyjnych, infrastruktury technicznej) o znaczeniu ponadregionalnym poza granicami Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego, a w przypadku konieczności przeprowadzenia inwestycji w granicach obszaru – minimalizacja negatywnych skutków przedsięwzięcia

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

10) Wskazanie obszarów dopuszczalnego wydobycia kopalin:

a) Zakazuje się pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów.

Fot. Krameko. Skałka Winnica

Fot. Krameko. Skałka Filarki

§ 15. Ustalenia do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego:

1) Zachowanie zgodności celów polityki przestrzennej planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego ze strategicznymi celami ochrony wskazanymi w planie ochrony Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego;

2) Zachowanie istniejących lasów, zadrzewień i cieków naturalnych zapewniających przestrzenną ciągłość powiązań przyrodniczych Parku z regionem;

3) Wytyczanie przebiegu nowych inwestycji liniowych (ciągów komunikacyjnych, infrastruktury technicznej) o znaczeniu ponadregionalnym poza granicami Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego, a w przypadku konieczności prowadzenia inwestycji w granicach obszaru – minimalizacja negatywnych skutków przedsięwzięcia.